REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE
Zagreb, Koturaška 43/IV

KLASA: UP/II-034-02/12-01/1580
URBROJ: 354-01/13-7
Zagreb, 10. siječnja 2013.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, povodom žalbe žalitelja Croatia osiguranje d.d., Zagreb, na odluku o odabiru u otvorenom postupku javne nabave s namjerom sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na razdoblje od godinu dana, broj objave: 2012/S 002-0068642, ispravak objave: 2012/S 014-0074195, predmet nabave: usluge osiguranja imovine i osoba Hrvatske lutrije d.o.o., naručitelja Hrvatska lutrija d.o.o., Zagreb, na temelju članka 2. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 21/10), te članaka 138. i 164. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 90/11) donosi slijedeće

R J E Š E NJ E

1. Žalba žalitelja Croatia osiguranje d.d., Zagreb, odbija se kao neosnovana.

2. Zahtjev žalitelja Croatia osiguranje d.d., Zagreb, za naknadom troškova žalbenog postupka odbija se kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Hrvatska lutrija d.o.o., Zagreb, objavio je dana 10. listopada 2012. godine u Elektroničkom oglasniku javne nabave poziv za nadmetanje u otvorenom postupku javne nabave s namjerom sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na razdoblje od godinu dana, broj objave: 2012/S 002-0068642, predmet nabave: usluge osiguranja imovine i osoba Hrvatske lutrije d.o.o. Dana 26. listopada 2012. godine naručitelj je objavio ispravak objave broj: 2012/S 014-0074195. Kao kriterij odabira određena je najniža cijena.

U predmetnom postupku javne nabave dostavljene su četiri ponude. Naručitelj je sve ponude ocijenio valjanima, te je dana 28. studenoga 2012. godine donio odluku o odabiru URBROJ: OS-03/4-1-2012/6377-05, kojom je kao najpovoljniju odabrao ponudu ponuditelja Sunce osiguranje d.d., Zagreb.

Na navedenu odluku o odabiru žalbu je dana 07. prosinca 2012. godine Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave izjavio žalitelj Croatia osiguranje d.d., Zagreb.

Žalitelj u žalbi navodi da je naručitelj odabrao ponudu s neuobičajeno niskom cijenom. Navodi da je naručitelj trebao primjenom članka 91. Zakona o javnoj nabavi zatražiti

od odabranog ponuditelja objašnjenje o sastavnim elementima cijene, a nakon dobivenog objašnjenja odbiti ponudu odabranog ponuditelja jer je cijena neuobičajeno niska, a kao takva suprotna cjeniku odabranog ponuditelja koji je odobrila Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga. Žalitelj navodi da objašnjenje odabranog ponuditelja nije priloženo zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda, iz čega je razvidno da naručitelj nije primijenio članak 91. Zakona o javnoj nabavi. Žalitelj predlaže, kako ne bi došlo do povrede cjenika odobrenog od Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, a samim time i članaka 3. i 139. Zakona o javnoj nabavi, te članka 4. Zakona o općem upravnom postupku, da se poništi odluka o odabiru, te proglasi provedeni postupak ništavim ili da se odabrani ponuditelj isključi iz nadmetanja. Ukoliko se postupak ne poništi, žalitelj navodi da će se sklopit ugovor sa osiguravateljem koji je podnio protuzakonitu ponudu, što znači da će temeljem protuzakonite ponude doći do izbora ponuditelja i sklapanja ugovora o osiguranju. Nadalje, žalitelj navodi da je Hrvatski ured za osiguranje na svojoj 184. sjednici održanoj 21. travnja 2011. godine usvojio odluku kojom se izričito zabranjuje pogodovanje u bilo kojem smislu kod sklapanja ugovora o obveznom osiguranju, te da je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga na svojoj sjednici održanoj 14. travnja 2011. godine dala mišljenje da je pogodovanje u prodaji obveznog osiguranja kao i posredno i neposredno omogućavanje imovinske koristi ugovaratelju osiguranja kao nagrada za sklapanje ugovora o osiguranju, putem davanja različitih polica, kao što su, primjerice, poklanjanje polica osiguranja ili davanje polica druge vrste osiguranja ispod cjenika, protivno zakonskim propisima, ekonomskim načelima, pravilima struke osiguranja, dobrim poslovnim običajima i poslovnom moralu. Nadalje, žalitelj navodi da je u dokumentaciji za nadmetanje navedeno da su ponuditelji dužni dostaviti odgovarajuće uvjete osiguranja, dok odabrani ponuditelj nije dostavio opće uvjete za osiguranje imovine, posebne uvjete za osiguranje materijalne imovine na ugovorenu vrijednost-požar, te uvjete za osiguranje raznih financijskih gubitaka. Žalitelj predlaže poništiti odluku o odabiru te proglasiti navedeni postupak ništavim ili, podredno, isključiti ponudu odabranog ponuditelja i odabrati prvu najpovoljniju zakonitu ponudu. Traži i naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od ukupno 4.570,00 kuna.

U odgovoru na žalbu naručitelj osporava navode žalitelja jer smatra da cijena ponude odabranog ponuditelja nije neuobičajeno niska. Naručitelj navodi da u konkretnom slučaju nisu ispunjeni uvjeti iz članka 21. stavak 7. Uredbe o načinu izrade i postupanju s dokumentacijom za nadmetanje i ponudama, te da naručitelj nije tražio objašnjenje cijene ponude odabranog ponuditelja. Nadalje, naručitelj navodi da je uvidom u stranice 37/94 i 49/94-94/94 ponude odabranog ponuditelja utvrdio da je odabrani ponuditelj dostavio upute o načinu postupanja u slučaju nastanka štetnog događaja, te odgovarajuće uvjete osiguranja.

Odabrani ponuditelj u očitovanju na žalbu u bitnom navodi da je prilikom izrade ponude postupao sukladno zahtjevima i uvjetima iz dokumentacije za nadmetanje, te u skladu s pravilima preuzimanja rizika, premijskim sustavima i uvjetima osiguranja. Navodi da cijena iskazana u njegovoj ponudi niti na jedan način ne predstavlja povredu zakona, te navode žalitelja smatra paušalnim, neobrazloženim i neosnovanim. Ujedno, odabrani ponuditelj navodi da je u ponudi dostavio uvjete osiguranja sukladno dokumentaciji za nadmetanje i predmetu nabave.

Tijekom žalbenog postupka pred ovim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, odluke o odabiru, ponude odabranog ponuditelja, žalbe žalitelja te ostalih dostavljenih dokaza.

Žalba žalitelja je dopuštena, pravodobna, uredna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba žalitelja je neosnovana.

Vezano za navod žalitelja u pogledu neuobičajeno niske cijene ponude odabranog ponuditelja, utvrđeno je kako slijedi. Članak 82. stavak 1. Zakona o javnoj nabavi propisuje da su kriteriji za odabir ponude: 1. ako se odabire ekonomski najpovoljnija ponuda sa stajališta javnog naručitelja, različiti kriteriji povezani s predmetom nabave, primjerice: kvaliteta, cijena, tehničke prednosti, estetske i funkcionalne osobine, ekološke osobine, oprativni troškovi, ekonomičnost, usluga nakon prodaje i tehnička pomoć, datum isporuke i rok isporuke ili rok izvršenja ili 2. najniža cijena. Naručitelj je pri odabiru ponude dužan primijeniti kriterij određen u dokumentaciji za nadmetanje. U konkretnom postupku javne nabave, naručitelj je točkom 11.1. dokumentacije za nadmetanje odredio da je kriterij za odabir ponude najniža cijena. Nakon pregleda i ocjene ponuda, uz primjenu propisanog kriterija, naručitelj je izvršio odabir ponude ponuditelja Sunce osiguranje d.d., Zagreb, kao najpovoljnije.

Nadalje, člankom 91. stavak 1. Zakona o javnoj nabavi propisano je da ako je u ponudi iskazana neuobičajeno niska cijena ponude ili neuobičajeno niska pojedina jedinična cijena što dovodi u sumnju mogućnost isporuke robe, izvođenja radova ili pružanja usluga koji su predmet nabave, javni naručitelj može odbiti takvu ponudu. Stavkom 2. istog članka propisano je da prije odbijanja ponude iz stavka 1. tog članka javni naručitelj mora pisanim putem od ponuditelja zatražiti objašnjenje s podacima o sastavnim elementima ponude koje smatra bitnima za izvršenje ugovora te da se u tu svrhu ponuditelju daje primjereni rok. Isto tako, odredbom članka 21. stavka 7. Uredbe o načinu izrade i postupanju s dokumentacijom za nadmetanje i ponudama (Narodne novine, broj 10/12) propisano je da naručitelj smije od ponuditelja tražiti objašnjenje cijene ponude koju smatra neuobičajeno niskom ako su ispunjeni sljedeći uvjeti: 1. cijena ponude je za više od 50% niža od prosječne cijene preostalih valjanih ponuda, 2. cijena ponude je za više od 20% niža od cijene drugorangirane valjane ponude, te 3. zaprimljene su najmanje tri valjane ponude. Odredbom stavka 8. istog članka propisano je da naručitelj može od ponuditelja zatražiti objašnjenje cijene ponude ako smatra da je ona neuobičajeno niska i iz drugih razloga osim onih navedenih u stavku 7. ovog članka. Cijena koju ponuditelj nudi za traženi predmet nabave rezultat je poslovne politike tog gospodarskog subjekta, a ukoliko naručitelj sumnja da ponuditelj neće moći ispuniti ugovor o javnoj nabavi po ponuđenoj cijeni, može tražiti objašnjenje, ali na to nije obvezan. U predmetnom postupku javne nabave naručitelj nije smatrao da je ponuđena cijena neuobičajeno niska, pa nije niti tražio objašnjenje ponude, a što je utvrđeno uvidom u cjelokupnu dokumentaciju dostavljenu ovom tijelu.

Sukladno odredbi članka 12. stavak 1. i članka 157. Zakona o osiguranju (Narodne novine, broj 151/05, 87/08 i 82/09) nadzor nad društvima za osiguranje obavlja Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i stoga nije obveza naručitelja provjeravati primjenjuju li ponuditelji uvjete osiguranja i cjenike premije osiguranja u skladu s propisima o osiguranju. Dakle, društvo za osiguranje koje u postupku javne nabave bude odabrano kao najpovoljniji ponuditelj mora ispuniti ugovor po ponuđenoj, odnosno odabranoj cijeni. Pored navedenog, člankom 322. stavkom 2. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj 35/05, 41/08 i 125/11) propisano je da ako je sklapanje određenog ugovora zabranjeno samo jednoj ugovornoj strani, ugovor je valjan ako u Zakonu nije što drugo predviđeno za određeni slučaj, a da će strana koja je povrijedila zakonsku zabranu snositi odgovarajuće posljedice. Slijedom svega navedenog, žalbeni navod žalitelj je neosnovan.

Žalitelj u žalbi navodi da je u dokumentaciji za nadmetanje navedeno da su ponuditelji dužni dostaviti odgovarajuće uvjete osiguranja, dok odabrani ponuditelj nije dostavio opće uvjete za osiguranje imovine, posebne uvjete za osiguranje materijalne imovine na ugovorenu vrijednost-požar, te uvjete za osiguranje raznih financijskih gubitaka. Postupajući po ovom žalbenom navodu žalitelja, utvrđeno je kako slijedi. Sastavni dio dokumentacije za nadmetanje je Prilog 4- Opis predmeta nabave i Prilog 5-Troškovnik. Uvidom u navedene dijelove dokumentacije za nadmetanje utvrđeno je da predmet nabave obuhvaća osiguranje osoba, osiguranje imovine, osiguranje vozila, te osiguranje od odgovornosti. Nadalje, utvrđeno je da osiguranje imovine obuhvaća *rizik požar* (požar masivnih građevinskih objekata; adaptacija na tuđim osnovnim sredstvima; cjelokupna oprema uključujući i kompjutersku u kioscima i u masivnim građevinskim objektima; kiosci) *i dopunske opasnosti* (izljev vode; poplava), *lom stakla, te rizik provalna krađa i razbojstvo* (gubitak financijskih sredstava- lokali, casina, automat klubovi; gubitak financijskih sredstava-kiosci; manipulacija financijskih sredstava, ukupno 328 lokacija; prijevoz novaca do banke/FINE, 307 lokala i kioska; te prijevoz novaca do banke/FINE, 17 automat kluba). U odnosu na osiguranje imovine naručitelj je u Prilogu 4-Opis predmeta nabave, naveo da su ponuditelji dužni dostaviti odgovarajuće uvjete osiguranja, s detaljnim uputama o načinu postupanja u slučaju nastanka štetnog događaja.

Uvidom u ponudu odabranog ponuditelja utvrđeno je da je na stranicama 49/94-94/94 dostavio uvjete osiguranja. Tako je na stranicama 71/94-78/94 dostavio Uvjete za osiguranje od rizika požara i drugih rizika, na stranicama 79/94-83/94 Uvjete za osiguranje od rizika provalne krađe i razbojništva, te na stranicama 85/94-88/94 Uvjete za osiguranje od rizika loma stakla. Nadalje, utvrđeno je da se dostavljeni Uvjeti za osiguranje od rizika požara i drugih rizika odnose, između ostalog, na rizik požara, poplave i izlijevanja vode iz vodoopskrbnih i kanalizacijskih (odvodnih) cijevi. Zatim, dostavljeni Uvjeti za osiguranje od rizika provalne krađe i razbojništva pružaju osiguravajuće pokriće za naknadu štete uslijed počinjenja ili pokušaja počinjenja provalne krađe ili razbojništva. Osiguranjem je pokrivena šteta uništenja, oštećenja ili nestanka (odnošenja) osiguranih stvari. Navedenim uvjetima je propisano da se na osiguranje rizika manipulacije, čuvanja, prijenosa ili prijevoza gotovog novca i drugih vrijednosti navedenih u članku 1. stavak 2. točka 4. Posebnih odredbi ovih uvjeta, primjenjuju odredbe Klauzule za manipulaciju, čuvanje, prijenos i prijevoz gotovog novca i vrijednosti osiguratelja i odredbe ovih uvjeta koje nisu s njima u suprotnosti.

Sukladno odredbi članka 87. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi, pri izradi ponude ponuditelj se mora pridržavati zahtjeva i uvjeta iz dokumentacije za nadmetanje. Naručitelj je u dokumentaciji za nadmetanje odredio da su ponuditelji dužni, u odnosu na osiguranje imovine, dostaviti odgovarajuće uvjete osiguranja. Slijedom gore navedenog, ovo tijelo je utvrdilo da je odabrani ponuditelj dostavom Uvjeta za osiguranje od rizika požara i drugih rizika, Uvjeta za osiguranje od rizika provalne krađe i razbojništva, te Uvjeta za osiguranje od rizika loma stakla, dostavio uvjete koji se odnose na sve rizike koje je naručitelj odredio u odnosu na osiguranje imovine. Uzimajući u obzir rizike određene dokumentacijom za nadmetanje, te zahtjev za dostavom od*govarajućih uvjeta osiguranja*, ovo tijelo je utvrdilo da je odabrani ponuditelj dostavio ponudu sukladnu dokumentaciji za nadmetanje. Slijedom navedenog, žalbeni navod žalitelja je neosnovan.

Postupajući po službenoj dužnosti, na temelju odredbe članka 144. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi, a u odnosu na bitnu povredu iz članka 144. stavka 2. toga Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo bitne povrede koje su propisane predmetnom odredbom. Slijedom svega naprijed navedenog, a na temelju odredbe članka 164. stavke 1. točke 3. istog Zakona, žalba žalitelja se odbija kao neosnovana, te je odlučeno kao u točki 1. izreke ovog rješenja.

Žalitelj je, sukladno odredbi članka 170. stavka 7. Zakona o javnoj nabavi, postavio zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 4.570,00 kuna. Kako se prema odredbi članka 170. Zakona o javnoj nabavi odluka o troškovima vezuje za odluku o žalbi, a žalitelj nije uspio sa žalbenim zahtjevom, njegov zahtjev za naknadu troškova postupka je odbijen sukladno članku 170. stavku 4. Zakona o javnoj nabavi, kako je i odlučeno u točki 2. izreke ovog rješenja.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovoga rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe nadležnom upravnom sudu u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave.

PREDSJEDNICA

Vlasta Pavličević

Stranke žalbenog postupka:

1. Hrvatska lutrija d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 72
2. Croatia osiguranje d.d., Zagreb, Miramarska 22
3. Sunce osiguranje d.d., Zagreb, Trnjanska cesta 108